

**UCHWAŁA NR VI/35/15
RADY GMINY PSZCZÓŁKI**

z dnia 31 marca 2015 r.

**zmieniająca uchwałę nr XIII/114/07 z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie zatwierdzenia Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), w związku z art.17 ust.1 pkt 1 i art.16b ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. W uchwale nr XIII/114/07 z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie zatwierdzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki zmienia się §1 uchwały, który otrzymuje brzmienie: *Zatwierdza się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki na lata 2007-2020, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały*".

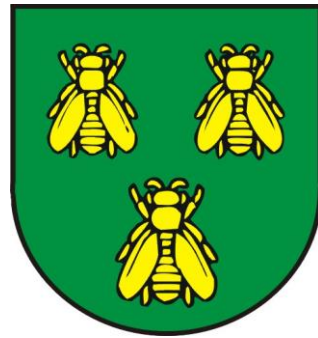
2. Zmienia się załącznik do uchwały, o której mowa w ust. 1, i nadaje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na gminnych tablicach ogłoszeń.

Przewodnicząca Rady Gminy

Halina Ostrowska

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY PSZCZÓŁKI NA LATA 2007-2020

Pszczółki, grudzień 2007

Spis treści

SPIS TREŚCI.....	2
1.WPROWADZENIE DO STRATEGII	4
1.1. POTRZEBA PRZYGOTOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	4
1.2.ZAŁOŻENIA POLITYKI SPOŁECZNEJ	5
1.3.NAJWAŻNIEJSZE ZAPISY STRATEGII POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO	8
1.4.NAJWAŻNIEJSZE ZAPISY POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	10
2.WNIOSKI Z DIAGNOZY SPOŁECZNEJ GMINY PSZCZÓŁKI.....	13
2.1.WNIOSKI Z DANYCH GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W PSZCZÓŁKACH	13
2.2.WYNIKI ANKIETY PRZEPROWADZONEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY	16
2.3.WYNIKI ANKIETY PRZEPROWADZONEJ WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY	25
3.NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY SPOŁECZNE W GMINIE.....	30
4.WIZJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	33
5.MISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	34
6. CELE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	35
7.CHARAKTERYSTYKA CELÓW ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	36
7.1.KOMPLEKSOWA POMOC RODZINIE	36
7.2.PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ I PROZDROWOTNA	43
7.3.INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	48
7.4.WSPÓLPRACA INSTYTUCJI I ORGANIZACJI W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	54
7.5.WZMOCNIENIE KADRY ODPOWIEDZIALNEJ ZA ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	57
8.OCENA REALIZACJI STRATEGII.....	59

Konsultacje:

- Anna Kamińska – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczółkach do kwietnia 2007 r.
- Beata Nowakowska – p.o. kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczółkach od kwietnia 2007 r.
- Małgorzata Burnatowska – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczółkach

Uczestnicy spotkania konsultacyjnego w dniu 20.03.2007

- Maciej Kierkowski – Posterunek Policji Pszczółki
- Adam Baczewski – Posterunek Policji Pszczółki
- Roman Czaja – Sołtys Żeliszawek
- Grażyna Tałałaj – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Żeliszawkach
- Justyna Cyra – Fundacja „Życ Godnie”
- Marzena Biernacka – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Pszczółkach
- Alicja Gaszczyk – Publiczne Gimnazjum w Pszczółkach
- Helena Grzesiuk – Radna Gminy Pszczółki
- Hanna Brejwo – Wójt Gminy Pszczółki
- Leszek Pierzynowski – Fundacja „Życ Godnie”
- Anna Sądej – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Skowarczu
- Grażyna Lewandowska – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Różynach
- Józef Węgierski – Sołtys Kolnika
- Beata Kowalczyk – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim
- Marzena Brzeska – Sołtys Ostrowitego
- Małgorzata Burnatowska – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczółkach

Opracowanie:

Olga Bogacka

1. Wprowadzenie do Strategii

1.1. Potrzeba przygotowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Konieczność przygotowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z zapisów Ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 17 pkt. 1, ust. 1 do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Gmina ze wszystkich poziomów samorządu ma największe przełożenie na mieszkańców. Tutaj dostrzegane są problemy konkretnych rodzin, które współtworzą lokalną społeczność. Jednocześnie wszelkie działania gminy dotyczą rozwiązywania szczegółowych problemów oraz zaspokajania szczegółowych potrzeb. Dlatego też niniejsza Strategia pełni szczególną rolę ukierunkowania rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy.

Strategia zawierać powinna diagnozę sytuacji społecznej oraz prognozę zmian w zakresie objętym strategią. Ponadto winna określać cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki niezbędnych działań, a także sposoby realizacji strategii oraz jej ramy finansowe a także wskaźniki realizacji działań.

Strategia winna ukierunkować działalność z zakresu rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy, a także koordynować zadania realizowane lokalnie przez organizacje oraz instytucje.

1.2. Założenia polityki społecznej

Założenia polityki społecznej definiowane są przede wszystkim w ramach Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. Nr 182 z późn. zm.).

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych.

Do **zadań własnych gminy** o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką , ojcem lub rodzeństwem;

- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną ;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ponadto do **zadań własnych gminy** należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,

- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do **zadań zleconych** z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną ;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

1.3. Najważniejsze zapisy Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki jest dokumentem spójnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 jest opracowaniem kompleksowym, obejmującym w szczególności programy: przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Misją Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego jest: „Wysoka jakość życia mieszkańców wykazujących się dużą aktywnością społeczną i zawodową, realizowaną w atrakcyjnej przestrzeni oferującej w razie potrzeby odpowiednie wsparcie”.

Strategia wskazuje 4 cele strategiczne, mające charakter ogólny, wynikające z celów strategicznych Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, określając kierunki działań poprzez 11 celów operacyjnych oraz 35 kierunków interwencji.

Zdefiniowano cele strategiczne i cele operacyjne:

1. Właściwie funkcjonująca rodzina
  - 1.1 Ograniczenie wykluczenia społecznego osób i rodzin
  - 1.2 Efektywny system wspierania rodziny i dziecka
  - 1.3 Zmniejszona skala występowania zjawiska przemocy w rodzinie
  - 1.4 Skuteczna profilaktyka i zminimalizowane negatywne skutki uzależnień w rodzinie i poza nią
2. Integrująca rola polityki społecznej
  - 2.1 Skuteczny i efektywny system pomocy i integracji społecznej
  - 2.2 Silny sektor ekonomii społecznej
  - 2.3 Organizacje pozarządowe jako partner w realizacji zadań publicznych

3. Aktywni seniorzy
  - 3.1 Wysoka aktywność społeczna i zawodowa seniorów
  - 3.2 Sprawnie funkcjonujący system wsparcia seniorów
4. Włączenie społeczne osób niepełnosprawnych
  - 4.1 Lepsze warunki i jakość życia osób niepełnosprawnych
  - 4.2 Efektywne lokalne systemy profilaktyki i pomocy osobom niepełnosprawnym

1.4 Najważniejsze zapisy Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

W 2007 roku opracowana została Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007 – 2013, która określała zasady i kierunki polityki społecznej na obszarze powiatu gdańskiego. Za opracowanie Strategii odpowiedzialne było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszczu Gdańskim. A została ona przyjęta Uchwałą nr XI/78/2007 Rady Powiatu Gdańskiego w dniu 24 sierpnia 2007 r.

Uchwałą nr XLIV/286/2014 Rady Powiatu Gdańskiego z dnia 29 sierpnia 2014 r. została przyjęta Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2021. Zgodnie z przyjętą Strategią wizja rozwoju społecznego Powiatu Gdańskiego brzmi następująco: „Powiat Gdański obszarem o dużej atrakcyjności społecznej i aktywności obywatelskiej, bezpiecznym miejscem zamieszkania, pracy i edukacji, z zintegrowanym i sprawnym systemem wsparcia dla mieszkańców”.

Ustalono następujące cele strategiczne i operacyjne:

I. Wysoki poziom edukacji.

- 1) Rozwój nowoczesnego szkolnictwa zawodowego w powiecie
- 2) Zapewnienie wsparcia uzdolnionej młodzieży
- 3) Rozwój bazy lokalowej szkół i placówek.
- 4) Wspieranie systemu doskonalenia nauczycieli

II. Nowoczesny rynek pracy.

- 1) Wspieranie pracodawców tworzących miejsca pracy
- 2) Efektywna pomoc w podejmowaniu zatrudnienia przez osoby bezrobotne
- 3) Rozwój Metropolitalnego Rynku Pracy

III. Bezpieczny powiat.

- 1) Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie
- 2) Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz dostępności pomocy
- 3) Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

- 4) Zwiększenie świadomości działań przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych w powiecie
- 5) Zapewnienie zintegrowanej pomocy ofiarom, świadkom oraz służbom uczestniczącym w zdarzeniach nagłych
- 6) Zapobieganie możliwości powstawania zagrożeń
- 7) Bezpieczeństwo ruchu drogowego

IV. Zdrowe społeczeństwo.

- 1) Zwiększenie świadomości i skuteczność profilaktyki zdrowotnej

V. Rozwój lokalnego systemu wsparcia dziecka i rodziny.

- 1) Zintegrowany system wsparcia dziecka i rodziny w ich naturalnym środowisku
- 2) Podejmowanie działań na rzecz rodzin zagrożonych dysfunkcją
- 3) Rozwój systemu pieczy zastępczej
- 4) Intensyfikacja współpracy instytucjonalnej na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży

VI. Satysfakcjonująca jakość życia osób niepełnosprawnych i seniorów

- 1) Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych
- 2) Wyrównywanie szans w zakresie dostępu do edukacji osób niepełnosprawnych
- 3) Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym w społeczności lokalnej
- 4) Rozwijanie zróżnicowanych form rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych
- 5) Zabezpieczenie infrastruktury społecznej adekwatnej do zadań i problemów społecznych
- 6) Rozwijanie systemu pomocy służącego zaspokojeniu potrzeb osób starszych i z zaburzeniami psychicznymi
- 7) Rozwój usług społecznych dostosowanych do potrzeb osób starszych

- 8) Zapewnienie bezpieczeństwa osób starszym i przeciwdziałanie stosowanym wobec nich nadużyciom
- 9) Promowanie i wzmocnienie solidarności między pokoleniami.

VII. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

- 1) Optymalny poziom uczestnictwa mieszkańców powiatu w życiu publicznym
- 2) Zwiększenie zainteresowania ekonomią społeczną i promocją jej założeń
- 3) Zwiększenie współpracy pomiędzy samorządami, organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej
- 4) Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych i zasobów naturalnych do rozwoju ekonomii społecznej

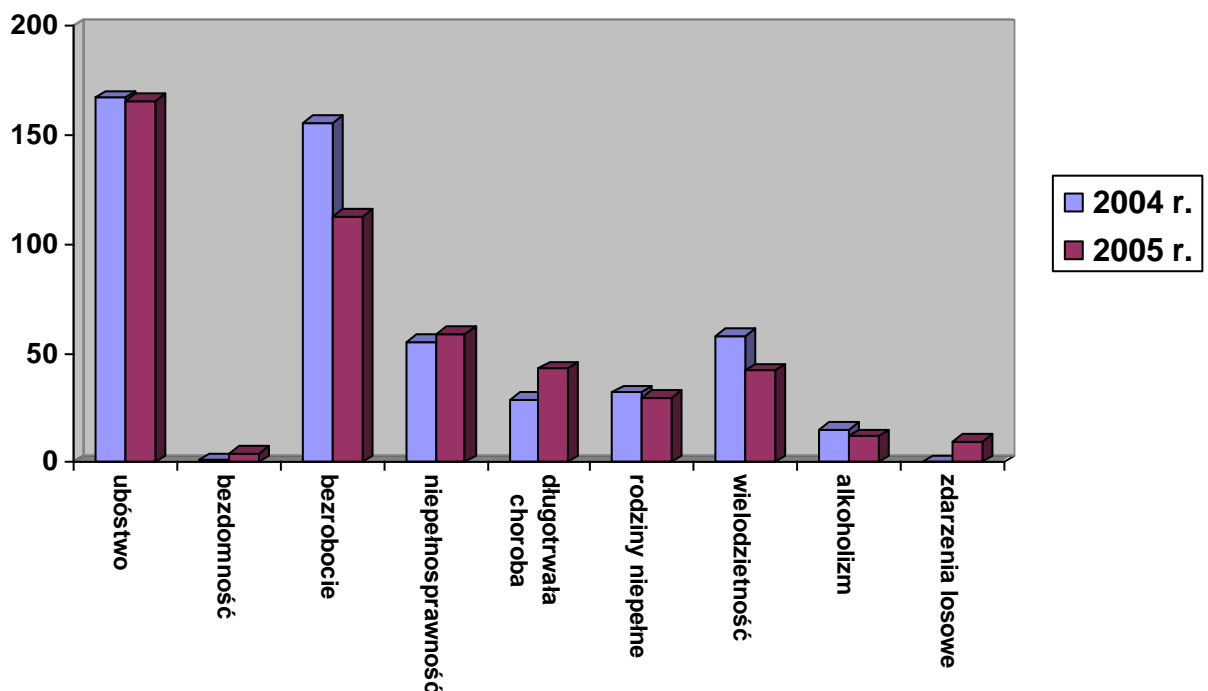
2. Wnioski z diagnozy społecznej Gminy Pszczółki

2.1. Wnioski z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczółkach

Pod względem problemów społecznych, sytuacja mieszkańców jest zróżnicowana ze względu na miejsce zamieszkania. W stosunkowo dobrej sytuacji znajdują się mieszkańcy wsi położonych przy drodze krajowej, tj. Pszczółek, Skowarcza, Różyn i Kolnika. Mieszkańcy korzystają z dogodnego położenia i łatwego dojazdu do miejsc pracy, szkół czy usług, które mieszczą się we wsi gminnej oraz aglomeracji trójmiejskiej. Najwięcej rodzin, których dotyczą różnego rodzaju problemy społeczne, zamieszkuje tereny typu „popeegerowskiego”, czyli Żeliszawki, Ostrowite oraz Różyny-Osiedle. Sytuacja ta może być związana z biernością i niezaradnością życiową przekazywaną z pokolenia na pokolenie.

Na podstawie informacji otrzymanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczółkach można zidentyfikować najważniejsze problemy społeczne dotyczące mieszkańców Gminy, a są to przede wszystkim: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba, a także wielodzietność i rodziny niepełne. Z pomocy GOPS w 2005 roku korzystało 479 mieszkańców, a także 236 rodzin (ok. 10% rodzin z Gmin Pszczółki). Liczba ta tylko nieznacznie zmniejszyła się od roku 2004. Natomiast aż 633 rodziny (stan na dzień: 30.06.2006) pobierają świadczenia rodzinne, co stanowi ok. 25% rodzin z Gminy.

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej

Z danych GOPS wynika, że teren Gmin zamieszkuje 158 osób niepełnosprawnych fizycznie lub psychicznie, tj. ok. 2% ogółu ludności.

Bezrobocie w Gminie Pszczółki od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i uwolnienia rynku pracy stopniowo się zmniejsza. Liczba osób bezrobotnych w 2004 roku wynosiła 495, a w 2005 roku już tylko 386 i dalej się zmniejsza do 261 osób na dzień 15.09.2006. Bezrobotnymi są głównie kobiety, które stanowią obecnie prawie 69% ogółu bezrobotnych. Przyczyną tego może być przejście przez część kobiet funkcji gospodyni domowej i opieka nad dzieckiem, a przez to unikanie podjęcia zatrudnienia. Kolejną przyczyną są niskie kwalifikacje osób bezrobotnych. Ponad 40% bezrobotnych to osoby z wykształceniem podstawowym, a kolejne ok. 28% to osoby z wykształceniem zawodowym. Poważnym problemem jest długotrwałe bezrobocie: ok. 36% bezrobotnych pozostaje bez pracy przez ponad 24 m-ce; ok. 15% od 12 do 24 m-cy i kolejnych ok. 15% od 6 do 12 m-cy. Ponadto bezrobotnymi są głównie osoby młode w wieku do 35 lat, które stanowią ok. 52% ogółu bezrobotnych.

Informacje o Gminie Pszczółki w latach 2007 – 2013 :

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba mieszkańców	7762	7921	8180	8215	8445	8457	8599
Liczba osób bezrobotnych	133	83	193	217	239	274	310
Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej GOPS	177	145	149	151	149	148	171
Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu bezrobocia	66	46	62	112	72	79	82

Na podstawie powyższych danych nasuwają się następujące wnioski:

- wzrasta liczba mieszkańców Gminy Pszczółki
- nie odnotowuje się znaczącego wzrostu liczby rodzin korzystających z pomocy finansowej GOPS

- pomimo większej liczby osób bezrobotnych (zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku) nie wzrasta znacząco liczba osób korzystających ze wsparcia GOPS z powodu bezrobocia;

2.2. Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców Gminy

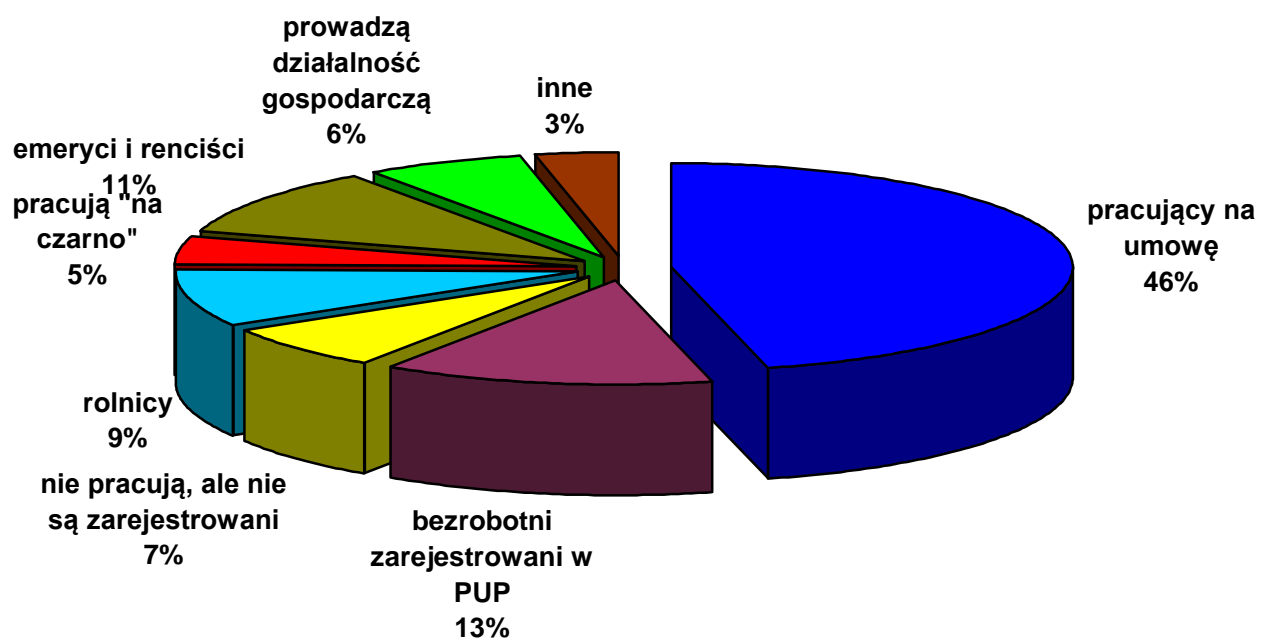
Ankieta dotycząca problemów społecznych Gminy Pszczółki została przeprowadzona we wrześniu 2006 r. wśród 370 respondentów – dorosłych mieszkańców Gminy Pszczółki, w tym 201 kobiet oraz 169 mężczyzn, reprezentujących każdą z miejscowości Gminy Pszczółki.

Cele badania były następujące:

- stworzenie struktury społecznej mieszkańców Gminy Pszczółki
- ustalenie, jakie problemy społeczne w oczach mieszkańców Gminy są najistotniejsze
- rozpoznanie, jakie środki zaradcze według mieszkańców należy podjąć, by rozwiązać problemy społeczne

Główne zajęcie respondenta

Ok. 46% respondentów pracuje na umowę o pracę, umowę zlecenie lub umowę o dzieło. Ok. 13% to osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy. Ok. 7% nie pracuje, ale również nie posiada statusu osoby bezrobotnej. Ok. 9% respondentów to rolnicy. Prawie 5% respondentów zadeklarowało pracę „na czarno”. Ok. 11% osób to emeryci i renciści. Ok. 6% (głównie mężczyźni) prowadzi działalność gospodarczą. A ok. 2% to osoby pracujące za granicą.

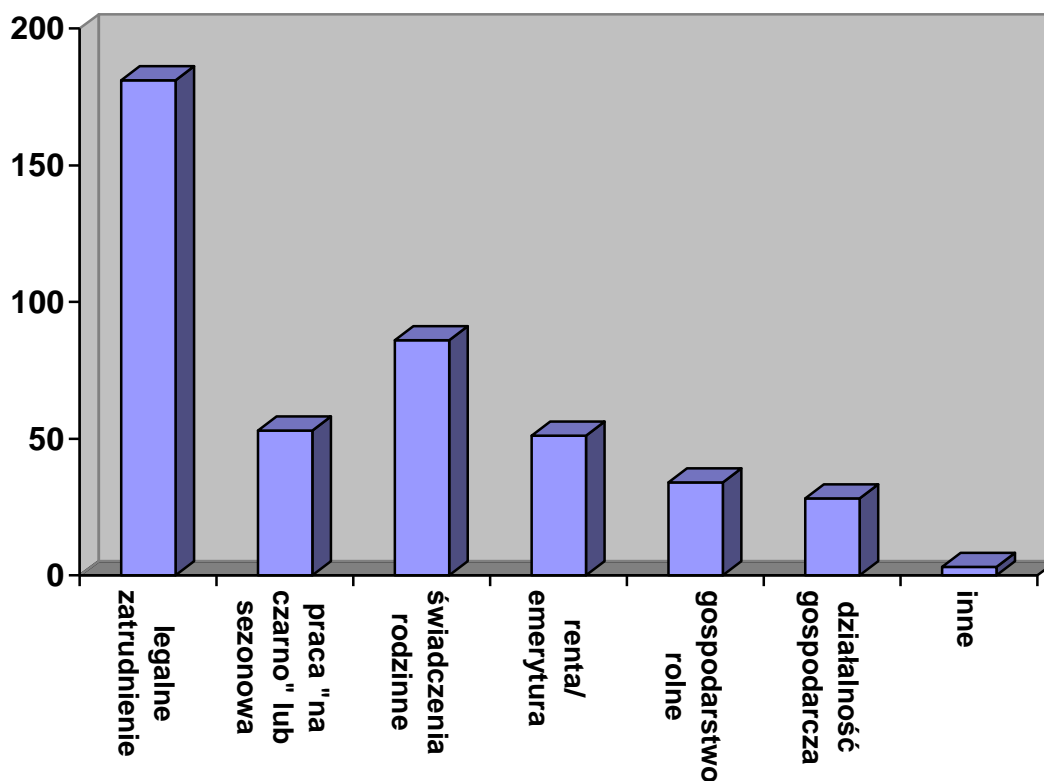

Warto zauważyć, że część osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotni prawdopodobnie jednocześnie pracuje „na czarno”. Również rzeczywista liczba mieszkańców Gminy pracujących za granicą jest prawdopodobnie znacznie większa niż uzyskane w ankiecie 2%.

Główne źródło utrzymania respondenta

Na to pytanie respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

Ok. 48% osób utrzymuje się z dochodów z tytułu zatrudnienia. Aż 23% zadeklarowało, że główne źródło dochodów stanowią świadczenia rodzinne i inne świadczenia wypłacane przez GOPS. Ok. 14% utrzymuje się z pracy „na czarno” i prac sezonowych, także ok. 14% - z renty lub emerytury. Dla ok. 9% respondentów głównym źródłem dochodów jest gospodarstwo rolne, a dla ok. 7% - prowadzona działalność gospodarcza.

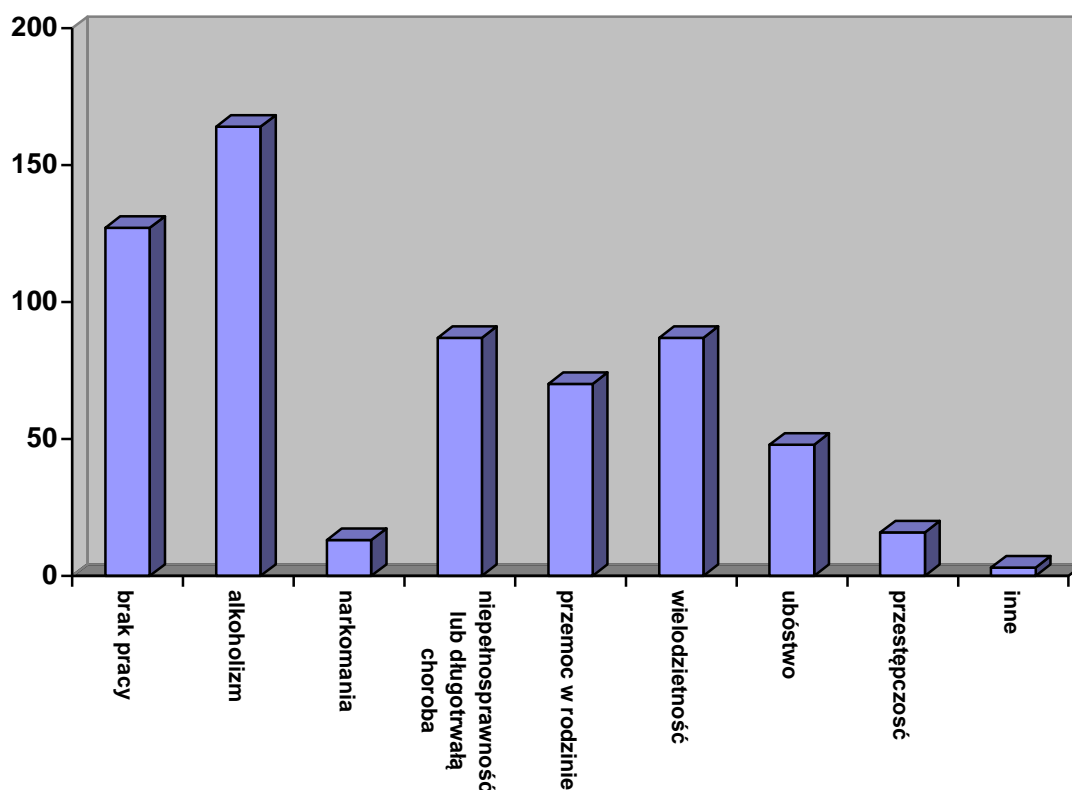
Niepokojący jest wysoki odsetek osób deklarujących utrzymanie głównie ze świadczeń rodzinnych, itp. Prawdopodobnie respondentami były w dużej mierze osoby korzystające z pomocy społecznej. Niemniej jednak liczba ta jest znaczna.

Problemy społeczne dotyczące rodziny mieszkające w Gminie Pszczółki

Na to pytanie respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

Głównym problemem dostrzeżonym przez ok. 44% respondentów jest alkoholizm. Kolejnymi w ważności problemami są brak pracy (ok. 34% respondentów), niepełnosprawność i długotrwała choroba (ok. 23%), wielodzietność (ok. 23%), a także przemoc w rodzinie (19%) i ubóstwo (13%). W Gminie Pszczółki narkomania, przestępczość i bezdomność nie stanowią znaczących problemów społecznych.

Mieszkańcy postrzegają alkoholizm, jako poważny problem społeczny. Oznacza to nie tylko częstość jego występowania, ale również dotkliwość konsekwencji z niego wypływających. Na pewno jest to priorytetowy problem do rozwiązania. Kolejnymi problemami społecznymi, które wymagają przedsięwzięcia kroków zapobiegawczych jest brak pracy oraz przemoc w rodzinie. Wsparcia wymagają osoby niepełnosprawne i przewlekle chore, a także rodziny wielodzietne. Ubóstwo nie będzie stanowić priorytetowego problemu, gdyż zazwyczaj wiąże się z występowaniem, któregoś z problemów wymienionych wcześniej.

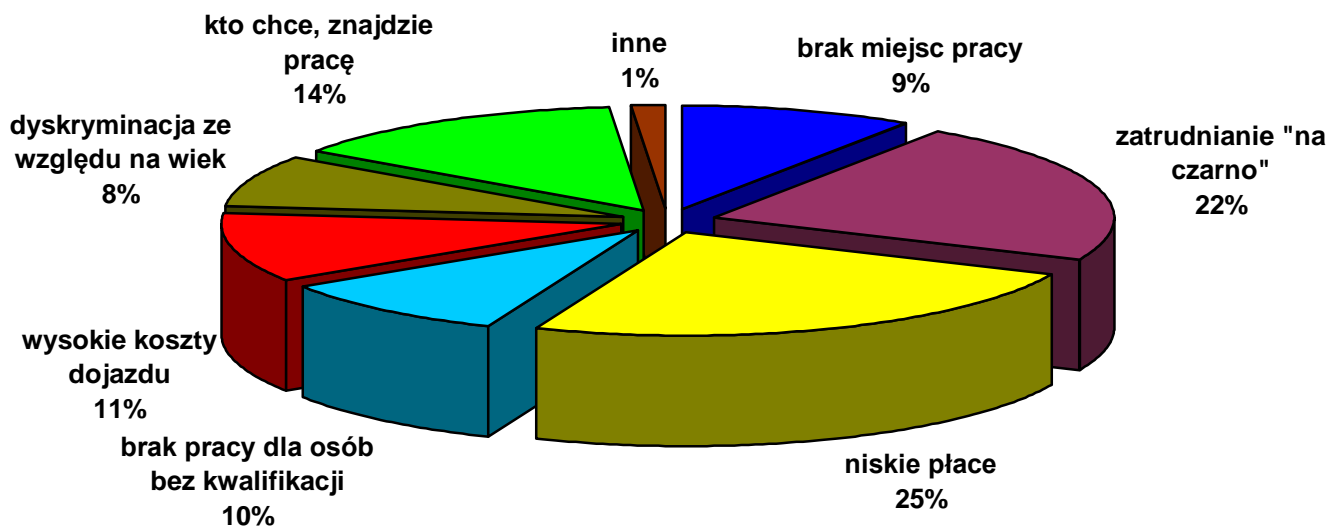
Ocena skali bezrobocia w Gminie

Ok. 34% respondentów uznało, że bezrobocie w Gminie jest małe, kolejne ok. 17%, że jest bardzo małe. Ok. 5% respondentów uznało, że w Gminie w ogóle nie ma bezrobocia i również ok. 5%, że brakuje chętnych do podjęcia pracy. Skalę bezrobocia na dużą oceniło ok. 20% respondentów, a na bardzo duże ok. 6%.

Na podstawie uzyskanych odpowiedzi można uznać, że generalnie mieszkańcy nie postrzegają skali bezrobocia w Gminie jako znaczącej. Jednakże nawiązując do poprzedniego pytania brak pracy stanowi istotny problem społeczny, głównie ze względu na jego dotkliwość dla rodziny i trudności z poradzeniem sobie w takiej sytuacji.

Przyczyny bezrobocia mieszkańców

Jako główne przyczyny bezrobocia wymienione zostały: zbyt niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawców (ok. 24% respondentów), zatrudnianie „na czarno” (ok. 22%). Kolejno wymieniane były również: wysokie koszty dojazdu do pracy (ok. 11%), brak pracy dla osób z niskim wykształceniem i kwalifikacjami (ok. 10%), brak pracy na terenie gminy i w okolicy (ok. 9%), a także niechęć pracodawców do zatrudniania osób w średnim wieku i starszych (ok. 11%). Aż ok. 14% respondentów stwierdziło, że ten, kto chce pracować, znajdzie pracę.

Podsumowując, aż ok. 57% przyczyny bezrobocia dostrzega w podejściu pracodawców. Prawdopodobnie pracodawców nie stać na zaproponowanie godziwych warunków prac lub uważają, że znajdą pracowników na takich warunkach, jak proponują. Dopiero później dostrzegana jest kwestia konieczności dojazdu do miejsca pracy poza terenem gminy (łącznie ok. 20% respondentów). Dopiero na końcu problem dostrzega się w osobach poszukujących pracy, tj. niechęć do podjęcia pracy (ok. 14%) oraz niskie kwalifikacje (ok. 9%). Prawdopodobnie są to głównie problem, na które natknęli się respondenci, podczas poszukiwania pracy. Obecnie jednak w dużej mierze, przyczyny bezrobocia są związane z osobami poszukującymi pracę.

Znajomość instytucji lub organizacji z terenu Gminy, pomagających w znalezieniu pracy

Ok. 31% respondentów wymieniło Gminne Centrum Informacji, jako instytucję pomagającą przy poszukiwaniu pracy. Ok. 63% jednak stwierdziło, że nie zna żadnej tego typu organizacji lub instytucji.

Podanie przez ponad 30% osób GCI jako instytucji pomagającej osobom bezrobotnym, oznacza wysoką identyfikowalność instytucji przez mieszkańców Gminy. Większość osób prawdopodobnie nie miała potrzeby korzystać z pomocy przy poszukiwaniu pracy.

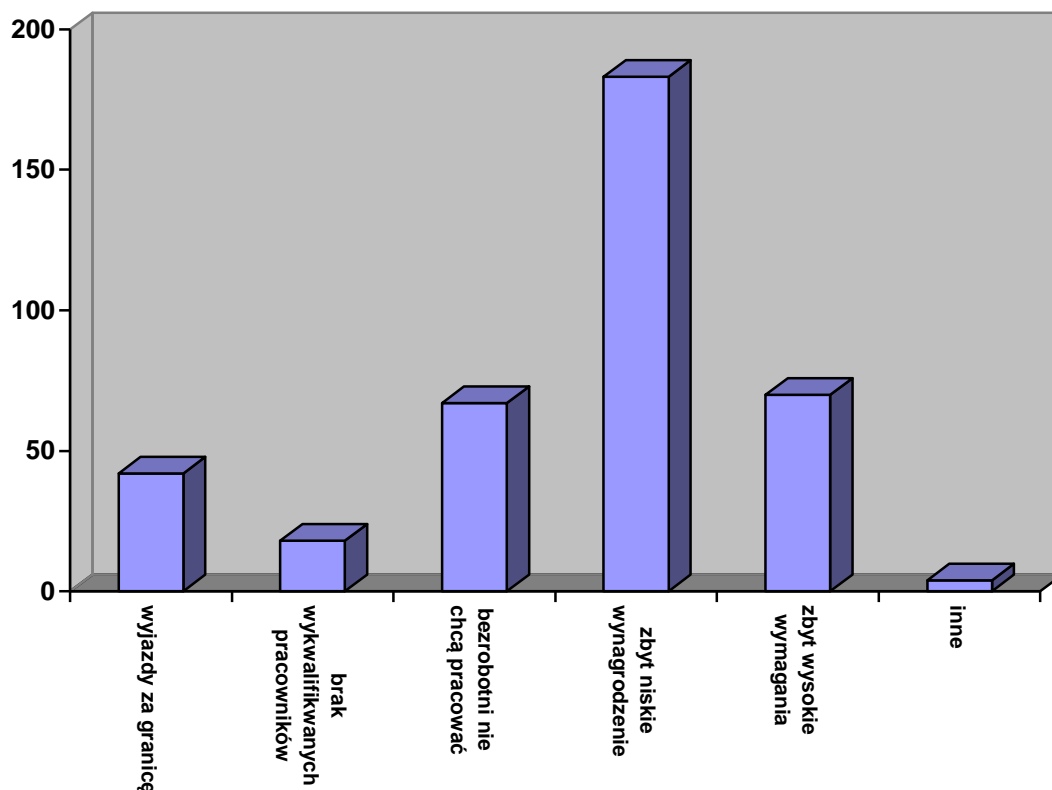
Dlaczego pracodawcy uważają, że brakuje ludzi do pracy

Ok. 49% respondentów uważa, że przyczyną, dla której brakuje osób do pracy, jest zbyt niski poziom wynagrodzeń proponowanych przez pracodawców. Kolejno ok. 19% twierdzi, że pracodawcy poszukują osób o zbyt wysokich kwalifikacjach, a ok. 18% uważa, że osoby bezrobotne nie chcą pracować. Ok. 11% respondentów odpowiedziało, że bardzo dużo osób wyjechało za granicę i ok. 5%, że brakuje wykwalifikowanych pracowników.

Główną przyczyną, dla której pracodawcy nie mogą znaleźć chętnych do pracy jest niski poziom proponowanego wynagrodzenia. Odpowiedź ta jest powiązana również z bardzo dużą liczbą osób, która wyjechała do pracy za granicę (głównie w poszukiwaniu wyższych zarobków). Łącznie odpowiedzi tej udzieliło ok. 60% osób.

Problem nieodpowiednich kwalifikacji dostrzegło łącznie ok. 24%. Kolejnym ważnym problemem jest niechęć bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia.

Liczba rodzin ubogich w Gminie Pszczółki

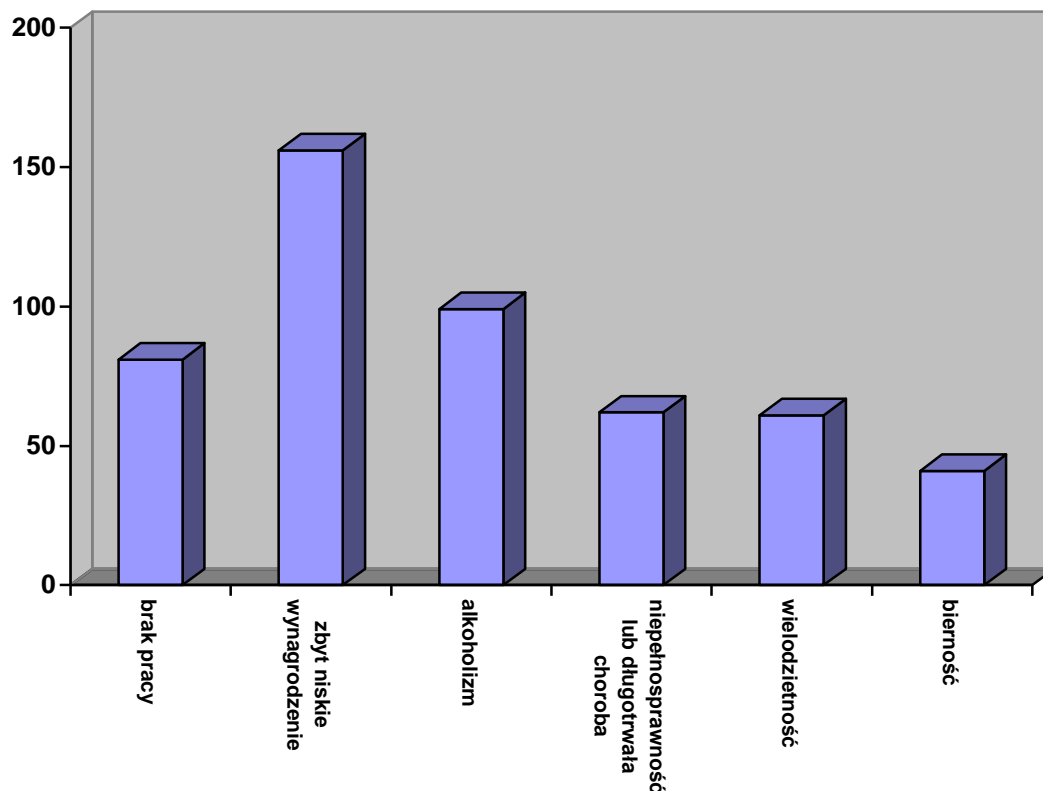
Ok. 8 % respondentów uważa, że w Gminie jest bardzo dużo rodzin ubogich, a dalsze ok. 30%, że jest ich dużo. Ok. 15% respondentów uznało, że takich rodzin jest mało, a ok. 3%, że bardzo mało.

Na podstawie powyższych wyników można stwierdzić, że mieszkańcy Gminy dostrzegają problem istnienia rodzin ubogich w swoim otoczeniu.

Przyczyny ubóstwa rodzin

Na to pytanie respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

Za główną przyczynę ubóstwa uznawane jest zbyt niskie wynagrodzenie za otrzymywaną pracę (ok. 42% respondentów). Kolejnymi przyczynami są problemy w rodzinie, jak alkoholizm (ok. 26%), brak pracy (ok. 22%), niepełnosprawność lub długotrwała choroba (ok. 17%), wielodzietność (ok. 16%) i w końcu bierność (ok. 11%).

Na podstawie uzyskanych odpowiedzi można uznać, że w większości przyczyny ubóstwa jest niezależna od osób nim dotkniętych (niskie wynagrodzenie, niepełnosprawność lub choroba, wielodzietność). Jednakże zarówno kwestie alkoholizmu, jak i brak pracy oraz bierność, należy rozwiązać.

Instytucje i organizacje pomagające w ubóstwie

Ok. 38% respondentów, w przypadku dotknięcia problemem ubóstwa, zgłosiłoby się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a ok. 3% do Urzędu Gminy. Ok. 58% nie zna żadnej odpowiedniej instytucji lub organizacji.

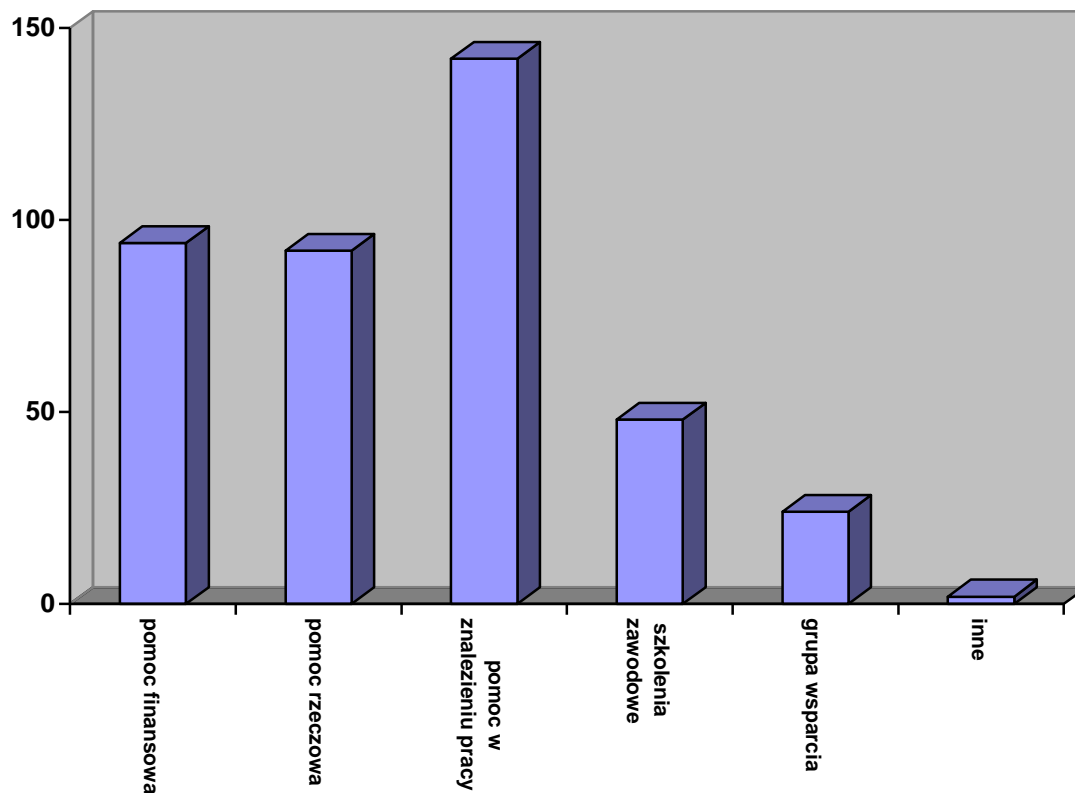
Prawdopodobnie większość respondentów nigdy nie została dotknięta ubóstwem i nie miała potrzeby kontaktowania się z GOPS.

Najlepsze formy pomocy rodzinom ubogim

Na to pytanie respondenci mogli udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

Najwięcej, bo ok. 38% respondentów zaproponowało, by w ramach pomocy rodzinom ubogim, pomóc im w znalezieniu pracy. Ok. 25% uważa, że stosowną pomocą była by pomoc finansowa i kolejne ok. 25% proponuje pomoc rzeczową. Ok. 13% odpowiedziało, że najlepszą pomoc są szkolenia zawodowe i ok. 6% - że grupa wsparcia.

Najważniejszą pomocą dla rodzin ubogich jest pomoc w osiągnięciu przez nie samodzielności. Zatem zgodnie z odpowiedziami respondentów przede wszystkim powinna być to pomoc w znalezieniu pracy, ewentualnie w przeszkoleniu zawodowym, czyli ofiarowanie tzw. „wędkę”, a nie „ryby”. Jednakże zaskakuje wysoka liczba odpowiedzi, że najlepszą formą jest pomoc finansowa czy rzeczowa. W niektórych przypadkach jest ona stosowna, gdy jest to sytuacja przejściowa lub losowa. Jednakże w wielu przypadkach powinna być unikana, gdyż umacnia postawę bierno-rozszczeniową.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu w najbliższym otoczeniu respondentów

Ok. 41% respondentów dostrzegło w swoim otoczeniu dużo lub bardzo dużo osób uzależnionych. Ok. 38% osób uważa, że w ich otoczeniu jest ich mało lub bardzo mało, albo nie ma ich wcale.

Odpowiedzi uzyskane na to pytanie potwierdzają, że problem uzależnienia od alkoholu jest znaczny.

Organizacje lub instytucje pomagające w wyjściu z nałogu alkoholowego

Ok. 32% respondentów w przypadku pojawienia się problemu alkoholowego w ich rodzinie o pomoc zwróciłoby się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ok. 42% nie wiedziałoby dokąd się udać.

Na podstawie powyższych odpowiedzi można stwierdzić, że znajomość działalności GOPS z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych jest wśród mieszkańców znana.

Dostępność narkotyków w Gminie

Ok. 20% respondentów uważa, że narkotyki są łatwo dostępne, tylko trzeba wiedzieć, gdzie je kupić; a dalsze ok. 7%, że bardzo łatwo dostępne. Ok. 15% uważa, że są bardzo trudno dostępne, a ok. 9%, że w ogóle nie można ich dostać.

Podsumowując, prawdopodobnie w Gminie narkotyki są stosunkowo łatwo dostępne, ale trzeba wiedzieć gdzie i od kogo można je kupić.

Liczba osób zażywających narkotyki w Gminie

Ok. 11% respondentów jest zdania, że w Gminie jest dużo osób zażywających narkotyki. Ok. 14% uważa, że jest ich mało, a ok. 18%, że są to jednostkowe przypadki, kolejnych ok. 7% uważa, że w ogóle brak takich osób.

Na podstawie uzyskanych odpowiedzi można stwierdzić, że mieszkańcy nie dostrzegają wielu osób zażywających narkotyków. Prawdopodobnie są to przypadki jednostkowe.

2.3. Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród dzieci i młodzieży

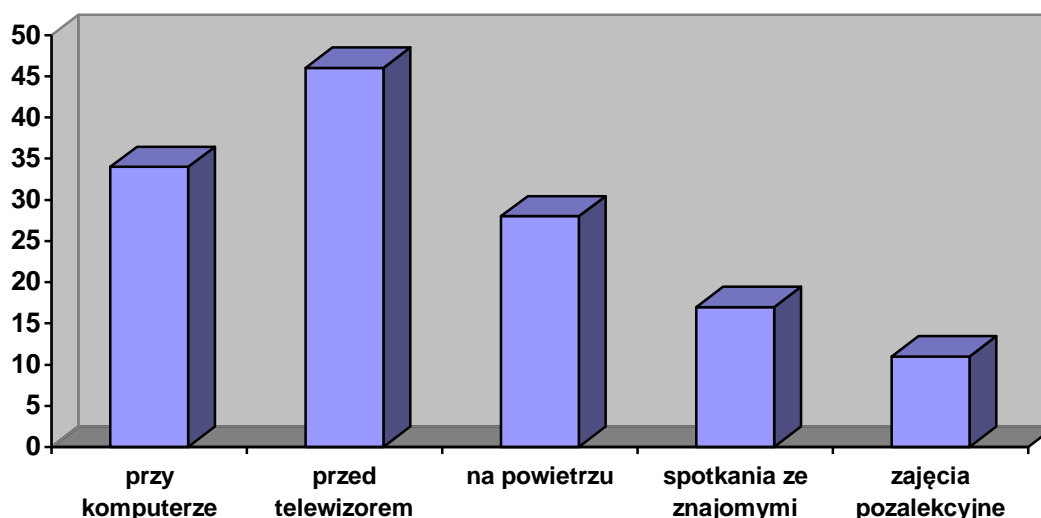
W czerwcu 2006 roku przeprowadzona została ankieta wśród dzieci i młodzieży zamieszkujących Gminę Pszczółki w wieku 11 – 16 lat. W badaniach brało udział 110 respondentów.

Cele badania były następujące:

- rozpoznanie, czym zajmują i interesują się dzieci i młodzież z Gminy Pszczółki
- zdiagnozowanie zagrożenia nałogami (potencjalnymi uzależnieniami) wśród dzieci i młodzieży.

Sposób spędzania wolnego czasu

Aż 42% respondentów w wolnym czasie ogląda telewizję, a 31% gra na komputerze lub serfuje po Internecie. 25% spędza czas na wolnym powietrzu. 15% spotyka się ze znajomymi, a jedynie 10% uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, głównie sportowych.

Zaskakujące jest, że mimo wielu różnorodnych zajęć pozalekcyjnych tak niewiele dzieci i młodzieży w rzeczywistości z nich korzysta. Znaczna jest natomiast liczba osób spędzających czas biernie przed telewizorem lub komputerem.

Plany na wakacje

Zapytana o plany na najbliższe wakacje, większość ankietowanych odpowiedziała, że planuje wyjazd do rodziny (38% respondentów). Bardzo dużo osób, bo aż 29%, zadeklarowało, że wakacje spędzi w domu. 28% planuje wyjazd na kolnie lub obóz. Ok 15% dzieci i młodzież odpowiedziało, że w wakacje będzie pracować, w tym prawie 5%, aby pomóc rodzinie.

Znaczny jest odsetek dzieci i młodzieży, które całe wakacje spędzą w domu. Dlatego też istotna będzie organizacja półkoloni w pobliżu miejsca zamieszkania, a także dofinansowanie obozów i koloni dla dzieci z rodzin mniej zamożnych. Ponadto prawie 5% dzieci i młodzieży dostrzega trudną sytuację własnej rodziny. W takich przypadkach szczególnie ważne stworzenie możliwości bezpłatnych zajęć wakacyjnych.

Miejsce spotkań

Dzieci i młodzież z Gminy Pszczółki najczęściej spotykają się na podwórku (30% odpowiedzi), na placu zabaw (23%), w domu (18%), ale również na boisku (15%), w szkole (10%) i w innych miejscach (łącznie 5%).

Pozytywne jest to, że dzieci i młodzież deklarują chęć wspólnego spędzania czasu na powietrzu, zatem różnorodnych zabawach ruchowych. Jednakże warto zauważyć, że są one wówczas pozbawione opieki dorosłych. W ogólnie nie została zauważona możliwość spotykania się na zajęciach zorganizowanych. Odpowiedzi sugerują również brak miejsc spotkań najmłodszych, tj. świetlica czy dom kultury.

48% respondentów uznało, że w ich okolicy nie ma miejsca, w którym spotykałaby się młodzież lub dzieci. 52% wymieniała najczęściej takie miejsca, jak plac zabaw i boisko (40%), świetlicę socjoterapeutyczną (8%) i szkołę (4%). Ponownie potwierdzona się problem braku bezpiecznego miejsca spotkań dla dzieci i młodzieży.

Hobby

71% respondentów posiada hobby. Aż 42% uprawia różne dyscypliny sportu. 7% interesuje się komputerami, kolejne 7% muzyką, 5% tańcem, 4% motoryzacją i 5% posiada inne zainteresowania. 29% nie posiada żadnego hobby.

Pozytywne jest duże zainteresowanie sportem. Jednakże niepokojący może być fakt, że znaczna ilość dzieci i młodzieży nie ma żadnych zainteresowań, a także niskie zainteresowanie zajęciami artystycznymi czy intelektualnymi.

Zajęcia pozalekcyjne

45% respondentów chciałoby uczestniczyć w zajęciach sportowych, 19% - w zajęciach fotograficzno-filmowych, 16% - w teatralnych, 15% - w tanecznych, 15% - w komputerowych, a 8% - plastycznych.

Palenie papierosów

85% badanych odpowiedziało, że nigdy nie paliło papierosów. Pozostałe 15% zapaliło pierwszego papierosa w wieku od 6 do 14 lat. 9% zadeklarowało, że paliło 1-3 razy w życiu, a pozostałe 6% – 4-10 razy.

Z uzyskanych wyników można uznać, że problem palenia papierosów nie jest poważny. Jednakże biorąc pod uwagę młodzież palącą w miejscach publicznych, można przypuścić, że w tym zakresie wyniki ankiety nie są w pełni wiarygodne.

Picie alkoholu

59% badane dzieci i młodzież odpowiedziały, że nigdy nie piły alkoholu. Pozostałe 41% po raz pierwszy spróbowały alkoholu w wieku od 8 do 15 lat, w tym 25% w wieku 12-14 lat. Warto zauważyć, że aż 58% młodzieży w wieku 15-16 lat piło alkohol. 21% respondentów sięgało po alkohol 1-3 razy w życiu, 15% 4-10 razy, a aż 5% (aż 15% młodzieży w wieku 15-16 lat) sięga po alkohol przynajmniej raz w tygodniu.

Jak widać z wyników badania, podejście ankietowanych do alkoholu jest bardzo swobodne. Szczególnie niepokojące jest pojawienie się znacznej ilości osób w wieku 15-16 lat, które spożywają alkohol przynajmniej raz w tygodniu.

Sposób na zdobycie papierosów lub alkoholu

Według ankietowanych najłatwiejszym sposobem na zdobycie papierosów lub alkoholu jest poproszenie o zakup starszych kolegów (42% odpowiedzi). Znaczna

ilość respondentów, bo aż 35% uważa, że bez problemu można kupić alkohol w sklepie. 15% jest częstowanymi przez kolegów/ koleżanki.

Uzyskane odpowiedzi są bardzo niepokojące. Można przypuszczać, że pełnoletni koledzy nie przywiązują dużej wagi do spożywania alkoholu przez osoby nieletnie. Wysoki odsetek odpowiedzi twierdzących, że alkohol można swobodnie kupić w sklepie, może oznaczać, że sprzedaż alkoholu nieletnim wciąż jeszcze się zdarza.

Używanie narkotyków

Żaden z ankietowanych nie zadeklarował używania narkotyków. Jednakże aż 32% respondentów uznało, że narkotyki są łatwo dostępne.

Przyczyny sięgania po używki

57% osób stwierdziło, że nie bierze żadnych używek. Pozostałe osoby stwierdziły, że sięgają po alkohol lub papierosy, bo ich to uspokaja (12% odpowiedzi), mają na to ochotę (11%), bo inni też to robią (11%), lub bo lubią (5%).

Z powyższych wyników można założyć, że głównymi przyczynami sięgania przez dzieci i młodzież po używki jest stres, a także chęć zaimponowania innym oraz zintegrowania się z grupą rówieśniczą.

Uzależnienie

Dzieci i młodzież w większości uważają, że nie są od niczego uzależnione (54%). 29% przyznaje, że nie mogłoby żyć bez komputera, a 15% bez telewizora.

Zajęcia profilaktyczne

59% respondentów uczestniczyło w zajęciach dotyczących szkodliwości używek, w tym 34% zadeklarowało, że zajęcia były ciekawe i przekonały ich, by nie sięgać po używki, kolejne 22% uznało, że zajęcia mimo iż ciekawe nie były przekonywujące, a pozostałe 3%, że zajęcia nie były ani ciekawe ani przekonywujące.

Powyższe odpowiedzi stanowią wskazówkę, że organizowane zajęcia z profilaktyki uzależnień powinny mieć różnorodną formę tak, by dotrzeć do jak największej liczby uczestników. Oczywiście w znacznej większości dzieci i młodzież

uznały, że zajęcia były ciekawe, co jest niewątpliwym sukcesem zajęć. Jednakże należy spróbować wzmocnić siłę ich przekonywania. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że zajęcia profilaktyczne nie muszą zawierać bezpośredniej perswazji, ale proponować uczestnikom alternatywny sposób rozwoju i spędzania wolnego czasu. Ważne jest także dotarcie do wszystkich dzieci i młodzieży w badanym przedziale wiekowym. Stąd konieczna jest organizacja kolejnych zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień.

3. Najważniejsze problemy społeczne w Gminie

Najważniejsze problemy społeczne zidentyfikowane w Gminie Pszczółki:

▪ **alkoholizm i inne uzależnienia**

Najpoważniejszym problemem w Gminie Pszczółki jest uzależnienie od alkoholu, które wpływa destrukcyjnie na życie osoby uzależnionej i jej rodziny. Choroba ta wpływa na marginalizację osoby w społeczeństwie. I jest powiązana często z innymi problemami takimi, jak zaniedbywanie dzieci, trudności w znalezieniu zatrudnienia, a także problemy ze zdrowiem ze względu na stopniowe wyniszczanie organizmu, a niekiedy również przemoc w rodzinie. Występowanie problemu alkoholowego w rodzinie wywołuje u pozostałych jej członków objawy tzw. współuzależnienia, które są podobne do uzależnienia alkoholowego.

Istotne jest, że problem używania alkoholu pojawia się u bardzo młodych osób, w szkole gimnazjalnej, a nawet podstawowej. Zagrożone są przede wszystkim dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, głównie z problemem alkoholowym rodzica lub rodziców.

Młode osoby kierują się również ku innym używkom. Coraz częściej pojawiają się również pozornie niegroźne uzależnienia od papierosów, gier komputerowych czy serfowania po Internecie, a nawet od jedzenia. Początkowo złe nawyki mogą przerodzić się w uzależnienia wpływając na zdrowie i stan psychiczny młodej osoby, a przede wszystkim czynią ją bardziej podatną na uzależnienie od alkoholu czy narkotyków.

▪ **przemoc w rodzinie**

Przemoc w rodzinie wiąże się z maltretowaniem psychicznym, fizycznym i wykorzystywaniem seksualnym. Mimo że nie ona jest wymieniana jako najczęściej pojawiający się problem społeczny, wymaga ona natychmiastowej reakcji. Nie podjęcie stanowczych kroków może mieć tragiczne konsekwencje.

▪ **dzieci zaniedbywane przez rodziców**

Zaniedbywane dzieci to przede wszystkim dzieci nie posiadające odpowiedniej opieki rodziców, dzieci głodne, biedne i często żyjące w niehumanitarnych warunkach (bez ogrzewania, w tragicznych warunkach sanitarnych). Są to głównie dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Dzieci te nie posiadają żadnych wzorców do naśladowania i niestety powielają zachowania swoich rodziców. Często mają problemy z nauką, agresywnym zachowaniem i odnalezieniem się w grupie rówieśniczej. Cierpią na

niskie poczucie własnej wartości. I w konsekwencji budują swoje życie podobnie do swoich rodziców.

- **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych**

Istotnym problemem w Gminie są rodziny niezaradne lub niepełne, w których rodzic (lub rodzice) nie jest w stanie zapewnić dzieciom odpowiednich warunków życia i rozwoju. Młode, samotne matki nie posiadają ani kwalifikacji zawodowych, umożliwiających podjęcie zatrudnienia i utrzymanie rodziny, ani odpowiednich umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego i wychowania swoich dzieci. Utrzymują się głównie z różnego rodzaju form pomocy finansowej udzielanej przez Gminę i nie dostrzegają żadnych perspektyw innego funkcjonowania. Jednocześnie jednak nie zapewniają swoim dzieciom odpowiednich warunków życia i rozwoju.

- **bezrobocie**

Od czasu akcesji oraz otwarcia rynków pracy Unii Europejskiej bezrobocie nie stanowi już tak dużego problemu w Gminie. Wręcz przeciwnie coraz częściej dostrzegany jest brak wykwalifikowanych pracowników.

Osoby, które pozostają bezrobotne posiadają zazwyczaj bardzo niskie kwalifikacje. Oferowane wynagrodzenie uniemożliwia podjęcie zatrudnienia daleko od miejsca zamieszkania. Część bezrobotnych np. matki wychowujące dzieci są gotowe podjąć zatrudnienie na część etatu, lub na elastycznych warunkach. Znaczna część bezrobotnych niestety z różnych powodów nie jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia, gdyż np. pracuje „na czarno” lub utrzymuje się z zasiłków z pomocy społecznej.

- **marginalizacja osób niepełnosprawnych**

Osoby niepełnosprawne ze względu na swoje dysfunkcje napotykać na liczne trudności związane z funkcjonowaniem w społeczeństwie. Trudności te są związane m.in. z potrzebami wynikającymi z różnych form niepełnosprawności, utrudnionym dostępem do obiektów użyteczności publicznej, transportu, edukacji i pracy, a także wiele innych. Są też często zepchnięte zostają na margines społeczeństwa, gdzie główną pomoc stanowi najbliższa rodzina.

- **osoby starsze wymagające stałej opieki**

Zmiany w funkcjonowaniu społeczeństwa, a głównie odejście od gospodarstw domowych wielopokoleniowych są główną przyczyną samotności osób starszych. Ze względu na swój wiek, choroby i dolegliwości osoby starsze wymagają pomocy od osób bardziej sprawnych. Niekiedy wymagana jest opieka niemal stała. Osoby starsze często mają poczucie osamotnienia i niekiedy funkcjonują poza społeczeństwem.

- **choroby cywilizacyjne**

W ostatnich latach wzrasta zagrożenie chorobami cywilizacyjnymi tj. otyłość, wady postawy, cukrzyca i choroby układu krążenia, itd. Ich przyczynami są w dużej mierze nieodpowiednia dieta, brak zajęć fizycznych i w konsekwencji obniżona odporność organizmu. Grupą szczególnie zagrożoną są dzieci i młodzież, u których pojawiają się pierwsze objawy chorób cywilizacyjnych. Jest to zatem odpowiedni moment, aby powstrzymać dalszy ich rozwój lub przynajmniej obniżyć ich negatywne konsekwencje.

- **ubóstwo**

Ubóstwo jest jednym z najczęściej wymienianych problemów społecznych, nie stanowi jednak źródła problemu, a jest zazwyczaj jego skutkiem. Przyczynami są głównie alkoholizm i niezaradność życiowa, niekiedy samotność osób starszych, itd. Niniejsza strategia będzie się zajmowała się głównie źródłami (przyczynami) problemów społecznych. Jako że zajmowanie się jedynie biedą jako symptomem będzie miało charakter doraźny i nie przyczyni się do rzeczywistego rozwiązania problemu.

4. Wizja rozwiązywania problemów społecznych

WIZJA

sytuacji społecznej w Gminie Pszczółki w roku 2020

Mieszkańcy Gminy Pszczółki są samodzielni w swoich działaniach, dbają o swój rozwój, a także o rozwój członków swojej rodziny.

W sytuacjach kryzysowych zwracają się do współpracujących ze sobą instytucji i organizacji, które są przygotowane do udzielenia szybkiej i skutecznej pomocy.

5. Misja rozwiązywania problemów społecznych

MISJA

rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Pszczółki

Dostrzegamy problemy życiowe mieszkańców naszej Gminy.

Pomagamy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej w prawidłowym ich funkcjonowaniu w społeczeństwie.

Zapobiegamy problemom dotyczącym nasze społeczeństwo lub minimalizujemy ich negatywne skutki.

6. Cele strategiczne rozwiązywania problemów społecznych

CELE STRATEGICZNE

- I. KOMPLESOWA POMOC RODZINIE
- II. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ I PROZDROWOTNA
- III. INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ
- IV. WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI I ORGANIZACJI W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
- V. WZMOCNIENIE KADRY ODPOWIEDZIALNEJ ZA ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

7. Charakterystyka celów rozwiązywania problemów społecznych

7.1. Kompleksowa pomoc rodzinie

Analiza SWOT:

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zidentyfikowanie osób potrzebujących ▪ znajomość potrzeb i problemów odbiorców ▪ bieżący kontakt z podopiecznymi ▪ prowadzenie dożywiania ▪ prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej ▪ udzielanie pomocy finansowej ▪ prowadzenie terapii psychologicznej dla kobiet współuzależnionych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odrzucanie rzeczywistej pomocy przez osoby potrzebujące ▪ trudności w pokonywaniu postaw roszczeniowych ▪ zapewnienie głównie pomocy prowizorycznej (finansowej) ▪ brak możliwości kontrolowania przeznaczenia większości pomocy finansowej ▪ brak pomocy kształtującej aktywne postawy odbiorców
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość pozyskania środków zewnętrznych ▪ współpraca gminnego ośrodka pomocy społecznej z policją, powiatowym centrum pomocy rodzinie, organizacjami pozarządowymi, itd.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ polityka narzucająca pomoc finansową i sposób jej przyznawania

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i współuzależnione
- ofiary przemocy w rodzinie
- dzieci z rodzin dysfunkcyjnych
- niezaradni życiowo rodzice

OSOBY UZALEŻNIONE I WSPÓLUZALEŻNIONE:

Problemy i potrzeby odbiorców:

- destrukcyjny wpływ uzależnienia na rodzinę
- brak umiejętności, czasami brak motywacji do wyjścia z nałogu
- brak środków na utrzymanie rodziny
- zdobyte środki finansowe często przeznaczane na alkohol
- bierność
- destrukcyjny wpływ alkoholu na zdrowie i psychikę osoby uzależnionej
- konieczność pomocy zewnętrznej: odtrucie, pomoc psychologiczna, itd.

Cel:

- przekonanie do leczenia; zapewnienie dostępu do szerokokorozumianej terapii

OFIARY PRZEMOCY W RODZINIE:

Problemy i potrzeby odbiorców:

- maltretowanie i zastraszanie
- nieumiejętność poradzenia sobie w sytuacji przemocy fizycznej lub psychicznej
- odrzucanie pomocy, strach przez przyjęcie pomocy
- niedostrzeganie możliwości wyjścia z sytuacji, bierność
- destrukcyjny wpływ na rodzinę, zdrowie i psychikę ofiary przemocy
- pilnie potrzebna pomoc z zewnątrz: odseparowanie ofiary i sprawcy, pomoc psychologiczna (terapia), stworzenie warunków do funkcjonowania, itd.

Cel:

- stworzenie systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie

DZIECI Z RODZIN DYSFUNKCYJNYCH:

Problemy i potrzeby odbiorców:

- zaniedbywanie przez rodziców
- ubóstwo, niedożywienie
- brak warunków do życia, rozwoju i nauki
- niezrealizowanie obowiązku szkolnego, zaniedbywanie nauki
- brak pozytywnych wzorców w rodzinie

- potrzeba kształtowania wiary we własne możliwości, charakteru, ambicji, umiejętności społecznych, itd.
- pomoc psychologiczna

Cel:

- utrzymywanie bieżącego kontaktu z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych, zapewnienie im urozmaiconych zajęć, a także kompleksowego wsparcia, z uwzględnieniem dożywiania, terapii, pomocy w nauce, itd.

NIEZARADNI ŻYCIOWO RODZICE:

Problemy i potrzeby odbiorców:

- brak środków do utrzymania dzieci, ubóstwo
- brak umiejętności wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego
- brak kwalifikacji zawodowych
- opór przed zmianą, pasywna postawa, oczekiwanie pomocy finansowej
- brak alternatywnej opieki nad dzieckiem
- nieodpowiedzialne życie, w tym niekontrolowana liczba urodzeń (bez możliwości zapewnienia odpowiednich warunków dzieciom)

Cel:

- kształtowanie umiejętności życiowych i zawodowych

Kierunki działania

Lp.	Kierunek działania	Opis działania	Organizacje zaangażowane	Termin realizacji	Źródła finansowania
Grupa docelowa: osoby uzależnione i współuzależnione Cel: przekonanie do leczenia; zapewnienie dostępu do szeroko rozumianej terapii					
1.	Punkt konsultacyjny	Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin	GKdsRPA	2007-2020	GOPS
2.	Szkolenia	Prowadzenia szkoleń dla osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych z zakresu pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz profilaktyki alkoholowej	Pełnomocnik Wójta, szkoły, organizacje pozarządowe, GOPS, policja, itd.	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne
3.	Warsztaty terapeutyczne i grupy wsparcia	Warsztaty terapeutyczne i grupy wsparcia dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin	GOPS, organizacje pozarządowe	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne
4.	Leczenie osób uzależnionych	Podniesienie skuteczności interwencji związanych z podjęciem leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu (w szczególności leczenie przymusowe)	GOPS, policja, szkoły i inne instytucje	2007-2020	GOPS

Grupa docelowa: ofiary przemocy w rodzinie					
Cel: stworzenie systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie					
1.	Interwencje	Skuteczne interwencje prawno-administracyjne wobec przemocy w rodzinie, powiązane z identyfikacją zagrożonych rodzin	GOPS, policja, szkoły, organizacje pozarządowe	2007-2020	GOPS
2.	Pomoc terapeuty	Prowadzenie indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych, dla osób, które doświadczyły przemocy w rodzinie	GOPS, organizacje pozarządowe	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne
3.	Innowacyjne działania	Realizacja przedsięwzięć innowacyjnych mających na celu pomoc ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie	Wszystkie organizacje i instytucje	2007-2020	Gmina, GOPS, źródła zewnętrzne
Grupa docelowa: dzieci z rodzin dysfunkcyjnych					
Cel: utrzymywanie bieżącego kontaktu z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych, zapewnienie im urozmaiconych zajęć, a także kompleksowego wsparcia, z uwzględnieniem dożywiania, terapii, pomocy w nauce, itd.					
1.	Świetlica socjoterapeutyczna	Prowadzenie świetlic, w których organizowane będą zajęcia dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (sportowe, artystyczne, terapeutyczne, pomoc w nauce, itd.)	GOPS, szkoły	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki na lata 2007-2020

2.	Zajęcia pozalekcyjne	Organizacja różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych, artystycznych, wyrównawczych, itd.	Organizacje pozarządowe, szkoły	2007-2020	Gmina, źródła zewnętrzne
3.	Dożywianie	Prowadzenie dożywiania dzieci z rodzin dysfunkcyjnych: ciepły obiad, podwieczerek, mleko, itd. Prowadzenie akcji rozdawania żywności	GOPS, organizacje pozarządowe, szkoły	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne
4.	Innowacyjne działania	Realizacja innowacyjnych przedsięwzięć skierowanych do dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Wszystkie organizacje i instytucje	2007-2020	Gmina, GOPS, źródła zewnętrzne
Grupa docelowa: niezaradni życiowo rodzice Cel: kształtowanie umiejętności życiowych i zawodowych					
1.	Szkoła dla rodziców	Organizacja zajęć dla rodziców dotyczących podstawowych umiejętności życiowych, opieki nad dzieckiem, prac domowych, świadomego macierzyństwa, itd.	GOPS, organizacje pozarządowe	2008-2020	GOPS, źródła zewnętrzne
2.	Aktywizacja zawodowa niezaradnych życiowo rodziców	Organizacja szkoleń zawodowych, w szczególności dla młodych matek, a w trakcie szkoleń zapewnienie opieki nad dzieckiem; pomoc w podjęciu	GOPS	2008-2020	Źródła zewnętrzne (EFS)

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki na lata 2007-2020

		zatrudnienia			
3.	Innowacyjne działania	Realizacja innowacyjnych przedsięwzięć skierowanych do niezaradnych życiowo rodziców	Wszystkie organizacje i Instytucje	2007-2020	Gmina, GOPS, źródła zewnętrzne

7.2. Profilaktyka uzależnień i prozdrowotna

Analiza SWOT:

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ współpraca gminnego ośrodka pomocy społecznej ze szkołami, organizacjami pozarządowymi, policją, itd. ▪ zaangażowanie szkół, m.in. prowadzenie zajęć pozalekcyjnych – Szkoła Marzeń ▪ liczne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży ▪ połączenie profilaktyki prozdrowotnej z profilaktyką uzależnień ▪ organizacja akcji skierowanych do rodziców	<ul style="list-style-type: none"> ▪ trudności w zidentyfikowaniu i dotarciu do dzieci i młodzieży uzależnionych lub szczególnie zagrożonych uzależnieniami ▪ małe zaangażowanie rodziców ▪ słaba działalność organizacji pozarządowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontynuacja zajęć pozalekcyjnych rozpoczętych w ramach Szkoły Marzeń ▪ możliwość pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych ▪ zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rodzice coraz bardziej zaabsorbowani pracą (osłabienie więzi wewnątrz rodziny)

Odbiorcy:

- dzieci i młodzież zagrożeni uzależnieniami
- społeczeństwo zagrożone chorobami cywilizacyjnymi

Problemy i potrzeby odbiorców:

DZIECI I MŁODZIEŻ ZAGROŻONE UZALEŻNIENIAMI

- negatywny wpływ grupy rówieśniczej
- pracujący rodzice, którzy nie mają czasu dla dzieci
- brak pozytywnych wzorców do naśladowania
- potrzeba kształtowania silnej woli, aktywnej postawy i ambicji
- nieświadomość skutków uzależnień i chorób cywilizacyjnych
- niekorzystanie z zajęć zapewniających alternatywny sposób spędzania wolnego czasu

Cel:

- zapobieganie uzależnieniom poprzez kształtowanie charakteru i aktywnych postaw dzieci i młodzieży oraz uświadomienie przyczyn i konsekwencji uzależnień

SPOŁECZEŃSTWO ZAGROŻONE CHOROBIAMI CYWILIZACYJNYMI:

- utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych i badań profilaktycznych
- mało aktywny styl życia
- brak świadomości na temat przyczyn i skutków chorób cywilizacyjnych

Cel:

- zapobieganie chorobom cywilizacyjnym społeczności

Kierunki działania

Lp.	Kierunek działania	Opis działania	Organizacje zaangażowane	Termin realizacji	Źródła finansowania
Grupa docelowa: dzieci i młodzież zagrożone uzależnieniami Cel: zapobieganie uzależnieniom poprzez kształtowanie charakteru i aktywnych postaw dzieci i młodzieży oraz uświadomienie przyczyn i konsekwencji uzależnień i chorób cywilizacyjnych					
1.	Akcje profilaktyki uzależnień	Organizacja warsztatów, happeningów i innych akcji profilaktycznych	GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, świetlica socjoter.	2007-2020	GOPS, szkoły, źródła zewnętrzne
2.	Akcje profilaktyki zdrowotnej	Organizacja warsztatów, happeningów i innej akcji profilaktycznych	GOPS, szkoły, ośrodki zdrowia, świetlica socjoter.	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne
3.	Tworzenie miejsc spotkań dla dzieci i młodzieży	Remonty, budowa, przebudowa świetlic i innych miejsc spotkań w całej gminie; zakup mebli i innego wyposażenia	GOPS, Urząd Gminy	2007-2020	Gmina, GOPS, źródła zewnętrzne
4.	Zajęcia pozalekcyjne promujące aktywne formy spędzania wolnego czasu	Organizacja różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych, artystycznych, wyrównawczych, rozwijających	Organizacje pozarządowe, szkoły	2007-2020	Gmina, źródła zewnętrzne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki na lata 2007-2020

		uzdolnienia i zainteresowania, itd.			
5.	Akcje profilaktyki uzależnień dla rodziców	Organizacja warsztatów i spotkań informacyjnych dla rodziców dotyczących przeciwdziałaniu uzależnieniom	GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	2007-2020	GOPS, szkoły, źródła zewnętrzne
6.	Akcje skierowane do punktów sprzedaży alkoholu	Akcje informacyjne dotyczące przeciwdziałania alkoholizmowi i utrudnianiu dostępu do alkoholu i papierosów dzieciom i młodzieży Szkolenia dla właścicieli i pracowników punktów sprzedaży alkoholu (np. jako warunek uzyskania koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych)	GOPS, szkoły, Urząd Gminy, organizacje pozarządowe	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne
Grupa docelowa: społeczeństwo zagrożone chorobami cywilizacyjnymi					
Cel: zapobieganie chorobom cywilizacyjnym społeczności					
1.	Akcje profilaktyki zdrowotnej	Organizacja warsztatów i spotkań informacyjnych dla dzieci, młodzieży i rodziców dotyczących profilaktyki zdrowotnej i zapobiegania chorobom cywilizacyjnym	GOPS, szkoły, ośrodki zdrowia	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne
2.	Badania	Organizacja badań	GOPS, szkoły,	2007-2020	GOPS, źródła

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki na lata 2007-2020

	profilaktyczne	profilaktycznych z zakresu chorób cywilizacyjnych (m.in. mammografia, badania diabetologiczne, wad postawy, stanu uzębienia, itd.)	ośrodki zdrowia		zewnętrzne
3.	Dostęp do opieki medycznej	Działania ułatwiające mieszkańcom dostęp do usług opieki medycznej Wsparcie podmiotów świadczących usługi zdrowotne	GOPS, Urząd Gminy, szkoły, ośrodki zdrowia	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne

7.3. Integracja społeczności lokalnej

Analiza SWOT:

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ współpraca z Fundacją „Żyć Godnie” – prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej ▪ zajęcia i spotkania dla seniorów i samotnych ▪ współpraca przy organizacji festynów integracyjnych (Stowarzyszenie Rodzin z Dziećmi Niepełnosprawnymi i Przewlekłe Chorymi oraz Osób Niepełnosprawnych) ▪ funkcjonowanie Gminnego Centrum Informacji dla osób bezrobotnych ▪ prowadzenie opieki nad osobami starszymi ▪ pomoc żywnościowa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak umiejętności dotarcia do osób biernych ▪ niska znajomość potrzeb osób niepełnosprawnych ▪ niewykorzystywany potencjał wolontariatu ▪ niedostosowanie niektórych obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ szkolenia dotyczące współpracy z osobami niepełnosprawnymi ▪ możliwość pozyskania środków z PFRON na dostosowanie obiektów publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych ▪ rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ trudna aktywizacja zawodowa niepełnosprawnych

Odbiorcy:

- osoby starsze (głównie kobiety powyżej 60 roku życia i mężczyźni powyżej 65 roku życia)
- osoby niepełnosprawne i ich rodziny
- osoby bezrobotne

Problemy i potrzeby odbiorców:

OSOBY STARSZE:

- choroby
- brak samodzielności, niedołążność
- samotność, oddzielenie od rodziny, brak rodziny lub odrzucenie przez rodzinę
- depresja
- życie na marginesie społeczności
- trudna sytuacja finansowa

Cel:

- stworzenie warunków do starzenia się z godnością poprzez zapewnienie odpowiedniej opieki i zajęć dla osób starszych

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE I ICH RODZINY:

- potrzeba rehabilitacji
- potrzeba dodatkowej opieki
- zapewnienie środków do życia
- potrzeba zdobycia zatrudnienia, zajęcia dostosowanego do niepełnosprawności
- pożyteczne zagospodarowanie wolnego czasu
- integracja z osobami pełnosprawnymi
- bariery architektoniczne i psychologiczne

Cel:

- zapewnienie niepełnosprawnym równego miejsca w społeczeństwie

OSOBY BEZROBOTNE:

- bierność, niechęć do podjęcia zatrudnienia lub szkoleń

- niezaradność
- praca „na czarno”
- brak odpowiednich szkoleń i motywacji do rozwoju zawodowego
- niskie kwalifikacje zawodowe

Cel:

- umożliwienie bezrobotnym rozwoju zawodowego i pomoc w podjęciu zatrudnienia

Kierunki działania

Lp.	Kierunek działania	Opis działania	Organizacje zaangażowane	Termin realizacji	Źródła finansowania
Grupa docelowa: osoby starsze (głównie kobiety powyżej 60 roku życia i mężczyźni powyżej 65 roku życia)					
Cel: stworzenie warunków do starzenia się z godnością poprzez zapewnienie odpowiedniej opieki i zajęć dla osób starszych					
1.	Opieka nad osobami starszymi wymagającymi wsparcia	Zapewnienie opieki nad osobami starszymi, które nie są samodzielne Wspieranie wolontariatu w zakresie pomocy osobom starszym Inne formy wsparcia	GOPS, organizacje pozarządowe	2007-2020	GOPS
2.	Aktywizacja osób starszych	Organizacja różnorodnych zajęć artystycznych, gotowania, itd. dla osób starszych Organizacja okazjonalnych spotkań dla osób starszych (np. wigilia, spotkanie opłatkowe, itd.)	GOPS, Gmina, organizacje pozarządowe, szkoły	2007-2020	GOPS, Gmina, źródła zewnętrzne
Grupa docelowa: osoby niepełnosprawne i ich rodziny					
Cel: zapewnienie niepełnosprawnym równego miejsca					

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki na lata 2007-2020

1.	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej	Przeprowadzenie remontów, przebudowy obiektów użyteczności publicznej (tj. szkoły, urzędy, itd.) w celu dostosowania ich do potrzeb osób niepełnosprawnych	GOPS, Urząd Gminy, szkoły i inne	2007-2020	Gmina i inne instytucje, źródła zewnętrzne
2.	Zajęcia i imprezy integracyjne	Organizacja zajęć i imprez integracyjnych, zapewniających udział osób niepełnosprawnych Umożliwienie osobom niepełnosprawnym w zajęciach i imprezach	GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	2007-2020	Źródła zewnętrzne
3.	Ośrodki wsparcia dla osób niepełnosprawnych	Funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy w Kolniku	GOPS, organizacje pozarządowe, Urząd Gminy	2007-2020	Źródła zewnętrzne, Gmina
4.	Ułatwianie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie	Zapewnienie obsługi osób niepełnosprawnych dostosowanej do ich potrzeb, poprzez organizację szkoleń i działania dostosowawcze Zapewnienie usług opiekuńczych	GOPS, Gmina, szkoły, organizacje pozarządowe, inne instytucje	2008-2020	Źródła zewnętrzne
Grupa docelowa: osoby bezrobotne Cel: umożliwienie bezrobotnym rozwoju zawodowego i pomoc w podjęciu zatrudnienia					

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki na lata 2007-2020

1.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Organizacja kursów dla osób bezrobotnych z zakresu obsługi komputera, znajomości języków obcych, przygotowanie aplikacji o pracę Pomoc bezrobotnym w znalezieniu bezpłatnych kursów zawodowych	PUP, Urząd Gminy, GOPS, organizacje pozarządowe	2007-2020	Źródła zewnętrzne, Gmina
2.	Pomoc w poszukiwaniu i podjęcia zatrudnienia	Działania wspierające podjęcie zatrudnienia Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości	Urząd Gminy	2007-2020	Gmina, źródła zewnętrzne
3.	Wykorzystanie pozostałych narzędzi rynku pracy	Inne działania, w szczególności innowacyjne, mające na celu aktywizację osób pozostających bez pracy	PUP, Urząd Gminy, GOPS, organizacje pozarządowe	2007-2020	Źródła zewnętrzne, Gmina

7.4. Współpraca instytucji i organizacji w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Analiza SWOT:

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zaangażowanie organizacji pozarządowych w działania na polu pomocy społecznej ▪ współpraca GOPS z organizacjami pozarządowymi ▪ współpraca GOPS z policją ▪ współpraca GOPS z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie ▪ współpraca GOPS ze szkołami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak zintegrowanych działań poszczególnych instytucji i organizacji ▪ pokrywanie się zakresów działalności niektórych instytucji i organizacji ▪ brak skutecznego przepływu informacji pomiędzy organizacjami i instytucjami
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość podejmowania wspólnych działań na polu pomocy społecznej ▪ wspólne cele i dobra wola organizacji i instytucji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niekiedy sprzeczne lub niespójne interesy poszczególnych organizacji i instytucji ▪ trudności we współpracy międzysektorowej ▪ nadmierna biurokracja ▪ utrudniony dostęp do środków finansowych dla małych organizacji

Odbiorcy:

- organizacje i instytucje z terenu Gminy Pszczółki działające w obszarze pomocy społecznej

Problemy i potrzeby odbiorców:

- niepełne informacje na temat problemów społecznych w Gminie
- brak doświadczenia we współpracy

- brak podziału zadań pomiędzy poszczególne organizacje i instytucje
- poprawienie przepływu informacji pomiędzy organizacjami i instytucjami
- zaangażowanie instytucji i organizacji w dyskusję na temat rozwiązywania problemów społecznych w Gminie

Cel:

- stworzenie platformy współpracy organizacji i instytucji w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Kierunki działania

Lp.	Kierunek działania	Opis działania	Organizacje zaangażowane	Termin realizacji	Źródła finansowania
Grupa docelowa: organizacja i instytucje					
Cel: stworzenie platformy współpracy organizacji i instytucji w zakresie rozwiązywania problemów społecznych					
1.	Utworzenie platformy współpracy	Przekazywanie zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej do realizacji organizacjom pozarządowym Prowadzenie konsultacji w zakresie rozwiązywania problemów społecznych Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych w zakresie rozwiązywania konkretnych przypadków Inne działania z zakresu pomocy społecznej opierające się na współpracy	Koordinacja: GOPS organizacje pozarządowe i sportowe, Urząd Gminy, szkoły, parafie, PCPR, inne	2007-2020	GOPS

7.5. Wzmocnienie kadry odpowiedzialnej za rozwiązywanie problemów społecznych

Analiza SWOT:

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ świadomość potrzeb szkoleniowych ▪ zidentyfikowana kadra do przeszkolenia ▪ chęć podjęcia szkoleń przez pracowników	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ograniczone środki na szkolenia
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość pozyskania środków np. z Unii Europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niepełne zidentyfikowanie potrzeb szkoleniowych ▪ niepełne zidentyfikowanie kadry do przeszkolenia

Odbiorcy:

- pracownicy instytucji i organizacji zaangażowanych w tematykę rozwiązywania problemów społecznych

Problemy i potrzeby odbiorców:

- niepełne przygotowanie do rozwiązywania problemów społecznych
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych
- brak środków na uczestnictwo lub organizację szkoleń
- brak współpracy z innymi instytucjami w obszarze rozwiązywania problemów społecznych

Cel:

- zapewnienie dostępu do szerokiego zakresu szkoleń przygotowujących pracowników do rozwiązywania problemów społecznych

Kierunki działania

Lp.	Kierunek działania	Opis działania	Organizacje zaangażowane	Termin realizacji	Źródła finansowania
Grupa docelowa: pracownicy instytucji i organizacji zaangażowani w rozwiązywanie problemów społecznych					
Cel: zapewnienie dostępu do szerokiego zakresu szkoleń przygotowujących pracowników do rozwiązywania problemów społecznych					
1.	Organizacja szkoleń	Organizacja szkoleń z zakresu rozwiązywania problemów społecznych zgodnie z potrzebami szkoleniowymi	GOPS, PCPR, inne organizacje i instytucje	2007-2020	GOPS, źródła zewnętrzne

8. Ocena realizacji Strategii

W drugim kwartale każdego roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczółkach w porozumieniu z podmiotami zaangażowanymi w realizację zadań polityki społecznej przygotowywać będzie sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki w roku poprzednim.

Sprawozdanie będzie zawierało m.in. działania zrealizowane w poszczególnych celach Strategii.

Ponadto zmierzone zostaną następujące wskaźniki realizacji Strategii w Gminie Pszczółki w odniesieniu do roku poprzedniego:

- liczba projektów/ działań zrealizowanych w ramach poszczególnych priorytetach,
- liczba szkoleń dla osób działających w zakresie integracji społecznej,
- liczba osób korzystających z programów profilaktycznych i terapeutycznych,
- liczba organizacji działających na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej,
- liczba osób korzystających z pomocy społecznej,
- liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- liczba osób bezrobotnych,
- inne wskaźniki związane ze specyfiką realizowanych działań.

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki oraz rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Niniejszy dokument stanowi aktualizację dotychczasowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki i przedłużenie czasu obowiązywania dokumentu do roku 2020. Podstawą do podjęcia działań związanych z tworzeniem dokumentu były następujące przesłanki:

- zakończenie okresu obowiązywania dotychczasowej Strategii,
- wyzwania związane z efektywniejszą realizacją celów polityki społecznej w gminie.

Aktualizacja Strategii opracowana została po wnikliwej analizie oceny zasobów pomocy społecznej, a także z uwzględnieniem wniosków płynących z realizacji i monitorowania dotychczasowej Strategii.

We wrześniu 2014 r. podczas zebrań wiejskich przedstawiono mieszkańcom poszczególnych sołectw analizę realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pszczółki. Proszono osoby uczestniczące w zebraniach o podanie uwag i propozycji, które należałoby uwzględnić w dokumencie do roku 2020. Do przedstawionej analizy nie było uwag. Nie wskazano także żadnego nowego obszaru ani działań z zakresu polityki społecznej, które należałoby ująć w przygotowywanej Strategii.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi długofalowy plan działania określający główne cele i kierunki rozwoju, służące zaspakajaniu potrzeb mieszkańców. Dokument ma charakter kompleksowy, stanowi projekt przyszłego funkcjonowania obszaru polityki społecznej w gminie, systematyzuje działania oraz stanowi wytyczną postępowania sprzyjającą włączeniu społecznemu mieszkańców. Umożliwia także koordynację realizowanych działań, ich monitorowanie oraz ocenę rezultatów dotychczas podejmowanych przedsięwzięć wraz z planowaniem dalszego rozwoju.

Biorąc pod uwagę powyższe zasadnym jest, aby dokument został zaktualizowany i rozszerzony do roku 2020.